

virkelig heller ikke vilde lykkes. Det er gjennem de Naagjældendes egen Interesse og egen Virksomhed for Sagen, at man skal kunne vente sig nogen Fremgang i vor Husdyraavl. Der er i vor Tid altfor megen Uviljelighed til Baade hos Statskassen at hente Midlerne til almindelige Formeraals Fremme og at lægge Omforagen for Foranstaltninger til saadanne Formeraals Fremme i Regjeringens Haand, til, at jeg skulde vilde gjøre Forsøg paa at udvikle dette mere paa dette Omraade. Jeg tror, at Bestræbelserne i saa Henseende ere alt for store. Man kan, som sagt, ikke vente nogen almindelig Fremgang i Husdyravlen, naar ikke Interessen og Bestræbelserne derfor udgaa fra Befolkningen selv. Saadanne Bestræbelser kan man støtte; men jeg tror ikke, at Regjeringen er istand til at fremkalde Vidundere paa den Veie. Nu maa jeg tilstaa, at naar det ærede Medlem lovede at anvise de Midler, hvorved man skulde kunne fremme Hesteaavlen, saa blev der beredt mig nogen Skuffelse i saa Henseende, idet jeg ikke hørte, at det ærede Medlem enten foreslog noget Nyt eller overhovedet foreslog Noget paa en saadan Maade, at det gav en virkelig Udflugt til at opnaa det Viemed, som det ærede Medlem tilstræbte. Det ærede Medlem sagde, at man maatte se at opnaa Hensigten ved at staafe udmærkede Tillægsdyr, og at det navnlig var nødvendigt at indforskrive og forstaafe Svingste af Fuldblodsraacen, for at hæve de Mangler, der findes ved vore Heste. Ja, det er ikke noget Nyt. Det er ansøgt af to ærede tidligere Talere — og jeg tror, at de have fuldkommen Ret deri —, at det Forsøg, som tidligere har været gjort ved Regjeringens Foranstaltning, er fuldstændig mislykket. Jeg kan i den Henseende tale af egen Erfaring, thi da jeg for nogle og tredive Aar siden kom til Jylland og blev Landmand, var det, som jeg overordentlig godt erindrer, ikke muligt paa Markedet at sælge noget Dyr, som var en Blanding af engelsk og jydsk Blod, og skulde sælge, blev et saadant Dyr betalt med en saa lille Pris, at den, der havde tillagt det, havde al Grund til at fortryde det. Alle saadanne Dyr bleve forkastede af Hestehandlerne, og selv om det var temmelig feilfrie Exemplarer med et smukt Exterieur, betaltes de med Priser, som ikke kunde dække Tillegget. At vi siden have forvokset den jydsk Hesteaavl ved Indførelse af Yorkshireracen, er noksom bekendt, og at den jydsk Hest endnu den Dag idag lider af det Slægtstak, den har med Fuldblods- og især med Yorkshirhesten, er lige saa bekendt; men jeg tror paa ingen Maade, at den jydsk Hest staaer paa saa lavt et Standpunkt, som det ærede Medlem sagde. Det er vel sandt, at den har forandret sig i de sidste 40 Aar, og at det er en Kjendsgjerning, at man forgjæves vilde søge noget stort Antal Remonteheste blandt de jydsk Heste; men dermed er det paa ingen Maade givet, at de Heste, der tillægges

nu, skulde være flattere eller have mindre Værdi end de Heste, der tillægges tidligere. Det er jo en Følge af det fremadskridende Agerbrug, at de Dyr, som tillægges, til en vis Grad tage Karakter af denne Forandring og fremaa de Forandringer, der ere foregaaede. Dengang Jylland producerede gode Remonteheste, forlangte man ikke saa store Heste som nu; man nøjedes med Heste paa 10 Kvarter, og jeg tror endog saa lidt under, og dem sandt man let oppe i det nordlige Jylland, hvor Hestene bleve meget haardbjært opdragne, søgte deres Føde vidt omkring over en stor Strækning paa store Græsaange. Lungerne udvidedes derved, og Benhystemet styrkedes. Nu er Forholdet et ganske andet. De unge Plage tages paa Kløvergræs, og Følgen er, at de udvikle sig stærkere, men faae løsere Former; men jeg tror dog, at de udvikle sig saaledes, at de Priser, der opnaas for dem, kunne sættes ved Siden af de Priser, man tidligere opnaaede for Remonteheste, naar man tager Hensyn til Tidens Forhold. Jeg tror, at den jydsk Hest nu finder en saadan Afsetning, at den jydsk Opdrætter ikke vilde staa sig ved, hvis det lod sig gjøre, at opdrætte den Hest, der dengang blev meget rost som brugelig til Remontehest. Man kan jo ganske vist sige, at den jydsk Hest har store Feil eller Mangler. Det ærede Medlem har saaledes med stor Stykke udtalt, at den er mindre livlig, at den har daarlige Haseled, o. s. v. Ja, det er Ting, som kunne siges, og naar det ærede Medlem siger det, saa tror jeg, at det er hans virkelige Mening og Overbevisning. Ganske vist har en større Hest af en løsere Form ikke saa megen Livlighed som en mindre, der er af en mere senefuld Bestaaffenhed; men at det skulde være Kjendemærket for den jydsk Hest, at den i Forhold til dens øvrige Bygning og Bestaaffenhed skulde være særlig dvast, tror jeg ikke er rigtigt, og hvad det ærede Medlems Udtalelse om Haseledene angaar, anser jeg den for fuldkommen urigtig. Den jydsk Hest har i Reglen stærke Bagben, og skulde det storte noget Sted, er det snarere paa Forbenene. Der vil det ærede Medlem lidt kunne finde Mangler; men jeg tror at den jydsk Hests Bagben vil man ikke i Almindelighed kunne finde saadanne Udsættelser paa, som det ærede Medlem udtalte. Det være forresten saa sandt som det vil, saa er Bestaaffenheden, som den nu er, fremkommen af de naturlige Forhold, idet den jydsk Hest er bleven noget forblandet ved en uheldig Virksomhed fra Regjeringens Side for at staafe Tillægsdyr derover, hvilket ikke har virket helbigt paa Hestens Udvikling, og som man nu — vistnok med Ret — søger at befri sig for. I Reglen ville Opdrætterne staa sig ved at holde sig til Heste, som ere fremstaaede af de naturlige Forhold i Landet, og som koste mindst Tilsyn. Der hører mindre Omhu til at opdrætte dem end til at opdrætte andre, og den Omstændighed, at de svare til Egnens Natur-